

ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

ว่าด้วยการไกล่เกลี่ย (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการไกล่เกลี่ย พ.ศ. ๒๕๕๔
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ ทวิ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาออกข้อกำหนดว่าด้วยการไกล่เกลี่ย
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการไกล่เกลี่ย (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ผู้รับผิดชอบราชการศาล” คำว่า “สำนักกระงับ
ข้อพิพาท” และคำว่า “ผู้อำนวยการสำนักกระงับข้อพิพาท” ในข้อ ๔ แห่งข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา
ว่าด้วยการไกล่เกลี่ย พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้รับผิดชอบราชการศาล” หมายความว่า ประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธาน
ศาลอุทธรณ์ภาค ประธานศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
ผู้ทำการแทน หรือผู้ที่บุคคลดังกล่าวมอบหมายให้ดำเนินการตามข้อกำหนดนี้

“สำนักส่งเสริมงานตุลาการ” หมายความว่า สำนักส่งเสริมงานตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม

“ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมงานตุลาการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมงานตุลาการ
สำนักงานศาลยุติธรรม”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในหมวด ๕ การไกล่เกลี่ยคดีชั้นอุทธรณ์ ข้อ ๔๔ ข้อ ๔๕ ข้อ ๔๖
ข้อ ๔๗ และข้อ ๔๘ แห่งข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการไกล่เกลี่ย พ.ศ. ๒๕๕๔ และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔๔ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการไกล่เกลี่ยคดีชั้นอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค
ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ หรือศาลชั้นต้นที่พิจารณาพิพากษาคดีนั้น อาจเชิญชวนให้คู่ความเข้าร่วม
การไกล่เกลี่ยคดีชั้นอุทธรณ์ก็ได้

คู่ความที่ประสงค์จะขอให้มีการไกล่เกลี่ยคดีชั้นอุทธรณ์ ให้แจ้งความประสงค์ต่อศูนย์ไกล่เกลี่ย
ประจำศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ หรือศาลชั้นต้นที่พิจารณาพิพากษา
คดีนั้นก็ได้

การไกล่เกลี่ยคดีชั้นอุทธรณ์อาจดำเนินการที่ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ หรือศาลชั้นต้นก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการไกล่เกลี่ยคดีชั้นอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ อาจกำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติเพิ่มเติมก็ได้เท่าที่ไม่ขัดกับข้อกำหนดนี้

ข้อ ๔๕ ในกรณีที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้วและมีการอุทธรณ์ แต่ยังไม่ได้ส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ หากคู่ความประสงค์ให้มีการไกล่เกลี่ย ผู้รับผิดชอบราชการศาลชั้นต้นอาจมีคำสั่งให้ดำเนินการไกล่เกลี่ยไปก่อนและแจ้งให้ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษทราบ แม้ต่อมาจะได้ส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษแล้ว ก็ให้ดำเนินการไกล่เกลี่ยต่อไปได้ เว้นแต่ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๔๖ ในกรณีที่ดำเนินการไกล่เกลี่ยที่ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ อาจแต่งตั้งผู้ประนีประนอมเอง หรือมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบราชการศาลชั้นต้นเป็นผู้แต่งตั้งผู้ประนีประนอมก็ได้

หากศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ ได้จัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่จะทำหน้าที่ผู้ประนีประนอมในศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษไว้ให้ผู้รับผิดชอบราชการศาลชั้นต้นแต่งตั้งผู้ประนีประนอมจากบัญชีดังกล่าว หากศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ ไม่ได้จัดทำบัญชีดังกล่าวไว้หรือได้จัดทำไว้แต่บุคคลที่อยู่ในบัญชีรายชื่อไม่อาจไปปฏิบัติหน้าที่ในคดีที่จะต้องดำเนินการไกล่เกลี่ยได้ ผู้รับผิดชอบราชการศาลชั้นต้นอาจแต่งตั้งผู้ประนีประนอมจากบัญชีรายชื่อของศาลชั้นต้นก็ได้

ค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายของผู้ประนีประนอมที่ขึ้นทะเบียนตามหมวด ๗ สำหรับการไกล่เกลี่ยคดีชั้นอุทธรณ์ที่ดำเนินการในศาลชั้นต้น ให้เบิกจ่ายจากศาลชั้นต้น

ข้อ ๔๗ ในกรณีที่ดำเนินการไกล่เกลี่ยที่ศาลชั้นต้น หากคู่ความประสงค์จะให้ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ มีคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ให้คู่ความลงลายมือชื่อในสัญญาประนีประนอมยอมความต่อหน้าผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นที่ผู้รับผิดชอบราชการศาลชั้นต้นมอบหมาย และให้ผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นลงลายมือชื่อในสัญญาประนีประนอมยอมความ พร้อมทำรายงานกระบวนการพิจารณา แล้วรีบดำเนินการจัดส่งเอกสารต่าง ๆ ไปยังศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ เพื่อพิจารณาและพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความโดยเร็ว

ข้อ ๔๘ ในกรณีที่คู่ความประสงค์จะให้ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ มีคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ศาลชั้นต้นอาจส่งรายงานกระบวนการพิจารณา และสัญญาประนีประนอมยอมความที่ทำขึ้นตามข้อ ๔๗ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ โดยทางโทรสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น และ

หากศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษเห็นควร ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ อาจจัดส่งคำพิพากษาตามยอมในคดีดังกล่าวไปยังศาลชั้นต้น ทางโทรสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ทั้งนี้ เลขอาธิการอาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดส่งเอกสาร ทางโทรสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นดังกล่าวก็ได้”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของข้อ ๕๑ แห่งข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการไกล่เกลี่ย พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) มีประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านการไกล่เกลี่ยในศาลหรือในสำนักส่งเสริมงานตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม ไม่น้อยกว่าสิบคดี”

ข้อ ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๕๑/๑ แห่งข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการไกล่เกลี่ย พ.ศ. ๒๕๕๔

“ข้อ ๕๑/๑ ผู้ขอขึ้นทะเบียนผู้ประนีประนอมซึ่งเคยเป็นข้าราชการตุลาการ จะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๕๑ โดยมีประสบการณ์ในการพิจารณาพิพากษาคดีมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี ทั้งนี้ ให้ยกเว้นคุณสมบัติตามข้อ ๕๑ (๓) และ (๔)

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่ผู้ขอขึ้นทะเบียนผู้ประนีประนอมซึ่งเคยเป็นข้าราชการ ศาลยุติธรรมที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

ในการแนบหลักฐานตามข้อ ๕๒ ของผู้ขอขึ้นทะเบียนตามข้อนี้ สำนักส่งเสริมงานตุลาการ อาจจัดให้ใช้เอกสารรับรองอย่างอื่นแทนก็ได้”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๕๓ แห่งข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการไกล่เกลี่ย พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้ผู้อำนวยการรวบรวมรายชื่อผู้ขอขึ้นทะเบียนที่ผู้รับผิดชอบราชการศาลเห็นควรให้ได้รับการเสนอชื่อจัดส่งไปยังสำนักส่งเสริมงานตุลาการไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ก่อนวันที่ทะเบียนสิ้นผลตามข้อ ๕๕”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๕๔ แห่งข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการไกล่เกลี่ย พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมงานตุลาการตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ แล้วทำความเห็นเบื้องต้นเสนอเลขาธิการ”

ข้อ ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๖๖ แห่งข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการไกล่เกลี่ย พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ และความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนางานไกล่เกลี่ยของศาลใดที่จะเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาระบบงานไกล่เกลี่ยของศาลยุติธรรมทั้งหลาย ให้แจ้งให้สำนักส่งเสริมงานตุลาการทราบ”

ประกาศ ณ วันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

วิระพล ตั้งสุวรรณ

ประธานศาลฎีกา